

บทที่ ๕

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง ความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาภาคกลางตอนล่าง ที่ได้รับทุนสนับสนุนจากธนาคารออมสิน ในด้านการบริหารโรงเรียนดีเด่น ด้านการศึกษาดีเด่น และด้านคุณธรรมจริยธรรมดีเด่น เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยกำหนดวัตถุประสงค์คือ เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาภาคกลางตอนล่าง ที่ได้รับทุนสนับสนุนจากธนาคารออมสิน ในด้านการบริหารโรงเรียนดีเด่น ด้านการศึกษาดีเด่น และด้านคุณธรรมจริยธรรมดีเด่น ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูล ๔ ด้าน ๑) ด้านกายภาพ (สภาพแวดล้อม) ๒) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้านคุณธรรม จริยธรรม ๓) ด้านการพัฒนาบุคลากร ๔) ด้านการมีส่วนร่วมกับชุมชนในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ประชากรในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ ผู้บริหารและครู จำนวน ๒๕๕ คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามแบบมาตรฐานประเมินค่า ๕ ระดับ การดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล และประเมินผลด้วยคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปได้ดังต่อไปนี้

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง ความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษา ที่มีต่อโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาภาคกลางตอนล่างที่ได้รับทุนสนับสนุนจากธนาคารออมสิน ในด้านการบริหารโรงเรียนดีเด่น ด้านการศึกษาดีเด่น และด้านคุณธรรมจริยธรรม ดังที่ได้วิเคราะห์หาแนวทางต่างๆ ที่ได้เก็บรวบรวมข้อมูลมาเพื่อเป็นการสรุปหาข้อเท็จจริงในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม สรุปได้ดังนี้

๕.๑.๑ จากข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ผลการวิเคราะห์ พบว่า เป็นเพศหญิง จำนวน ๑๘๕ คน ร้อยละ ๗๒.๕ รองลงมาเป็นเพศชาย จำนวน ๗๐ คน ร้อยละ ๒๗.๕ ส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามที่อายุอยู่ระหว่าง ๕๑ ปีขึ้นไป จำนวน ๑๐๘ คน ร้อยละ ๔๒.๔ รองลงมาอยู่ระหว่าง ๔๑ - ๕๐ ปี จำนวน ๖๑ คน ร้อยละ ๒๓.๙ ส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน ๒๐๑ คน ร้อยละ ๗๘.๘ ระดับรองลงมาคือปริญญาโทจำนวน ๕๔ คน ร้อยละ ๒๑.๒ ส่วนประสบการณ์ปฏิบัติหน้าที่โรงเรียนแห่งนี้มีประสบการณ์ต่ำกว่า ๑๐ ปี จำนวน ๑๐๕ คน ร้อยละ ๔๑.๒ รองลงมา มีประสบการณ์ ๑๑-๒๐ ปีขึ้นไป ๘๗ คน ร้อยละ ๓๔.๑ ส่วนตำแหน่งหน้าที่ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นครูผู้สอน ๒๔๕ คน ร้อยละ ๙๖.๑ และผู้บริหารโรงเรียน ๑๐ คน ร้อยละ ๓.๙ ส่วนขนาด

ของโรงเรียน พบว่าพบว่ามี๒ขนาดคือจำนวนนักเรียนมากกว่าหรือเทียบเท่ากับ๒,๕๐๐ คน ร้อยละ ๗๒.๕ และจำนวนนักเรียน ๑,๕๐๐ – ๒,๔๙๙ คน

๕.๑.๒ ความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาภาคกลางตอนล่าง ได้รับทุนสนับสนุนจากธนาคารออมสินด้านการบริหารโรงเรียนดีเด่น และด้านการศึกษาดีเด่น และด้านคุณธรรมจริยธรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย ๔.๗๖ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด เช่นกัน ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

๑) ด้านกายภาพ (สภาพสิ่งแวดล้อม)พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย ๔.๕๘ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ จากมากไปหาน้อย คือ มีการออมเพื่อส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม รองลงมาคือ การจัดสภาพแวดล้อมบริเวณโรงเรียน สงบ สะอาดสวยงาม ร่มรื่น และค่าเฉลี่ยน้อยสุดคือ การจัดสภาพแวดล้อมบริเวณโรงเรียนปลอด อบายมุข

๒) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้านคุณธรรม จริยธรรม พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย ๔.๖๖ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ จากมากไปหาน้อย คือ มีโครงการ หรือกิจกรรมนักเรียนที่เกี่ยวกับ กิจกรรมธรรมะ การออม มาใช้ในชีวิตประจำวัน รองลงมาคือ มีการบูรณาการเรื่องคุณธรรม จริยธรรม ในกิจกรรมการเรียนการสอน และค่าเฉลี่ยน้อยสุดคือ มีการนำคนในชุมชน วิทยากร มาบรรยาย และให้ความรู้อย่างสม่ำเสมอ

๓) ด้านการพัฒนามูลฐาน ร พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ๔.๖๑ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อจากมากไปหาน้อย คือ ผู้บริหารสถานศึกษา เป็นแบบอย่างที่ดี ด้านคุณธรรม จริยธรรม รองลงมาคือ โรงเรียน ได้รับเลือกเป็นตัวแทน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ด้านการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และค่าเฉลี่ยน้อยสุดคือ นักเรียนส่วนใหญ่ เป็นแบบอย่างที่ดี ด้านคุณธรรม จริยธรรม

๔) ด้านการมีส่วนร่วมกับชุมชนในการส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ๔.๑๖ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อจากมากไปหาน้อย คือ มีการจัดกิจกรรมโดยให้ผู้ปกครอง หรือคนในชุมชน มาร่วมคิด ร่วมวางแผนในการพัฒนาชุมชน ด้านการปลูกฝังคุณธรรม รองลงมาคือ มีการจัดกิจกรรมให้ผู้ปกครองหรือคนในชุมชนมาร่วมคิด ร่วมวางแผนในการออม และการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชุมชน และค่าเฉลี่ยน้อยสุดคือ มีการจัดประชุมหรือเวทีธรรมในหมู่บ้าน/ชุมชน เพื่อเป็นการดูแลสอดส่องและส่งเสริม บุตรหลาน เยาวชน ให้เป็นคนดี มีคุณธรรม

๕.๑.๓ แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนดีเด่น ที่ได้รับทุนจาก ธนาคารออมสิน ในเขตพื้นที่การศึกษาภาคกลางตอนล่าง ในด้านการบริหารโรงเรียนดีเด่น ด้านการศึกษาดีเด่น และด้านคุณธรรม จริยธรรมดีเด่น พบว่า ผู้บริหาร และครู ควรจัดโรงเรียนให้มีความร่มรื้นน่าอยู่อาศัย

และนำเรียน โดยการปลูกต้นไม้ยืนต้น และหากลองสุกอายุตามติดไว้ตามต้นไม้ให้นักเรียนได้เรียนรู้ทางจิตใจ ครูควรมีการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมในทุกๆ วิชาการเรียนการสอน มีการจัดกิจกรรม วันดีของผู้ที่ทำความดี ชั่วโม่งคนดีมีความสามารถ และวิถีพุทธ ควรนิมนต์พระวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถมาบรรยายอบรมทั้งครูและบุคลากร นักเรียนให้มีความเข้าใจมากยิ่งขึ้นในทางพระพุทธศาสนา และมีการเชิญปราชญ์ชาวบ้านมาเป็นวิทยากรให้ความรู้เพิ่มเติม สิ่งสำคัญคือผู้บริหารระดับต่าง ๆ และครู นักเรียนในโรงเรียนมีการเชิญชุมชนเข้ามาร่วมกิจกรรมที่ทางโรงเรียนจัดตามความเหมาะสม

๕.๒ อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษา ที่มีต่อโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาภาคกลางตอนล่าง ที่ได้รับทุนสนับสนุนจากธนาคารออมสิน ด้านการบริหารโรงเรียนดีเด่น ด้านการศึกษาดีเด่น และด้านคุณธรรมจริยธรรมดีเด่น เพื่อศึกษาพัฒนาการบริหารโรงเรียนดีเด่น และด้านคุณธรรม จริยธรรมดีเด่น

จากผลการวิจัยที่เป็นประโยชน์ต่อวงการวิชาการ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษา ที่มีต่อโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่ได้รับทุนสนับสนุนจากธนาคารออมสิน ในด้านการบริการโรงเรียนดีเด่น ด้านการศึกษาดีเด่น และด้านคุณธรรม จริยธรรมดีเด่นอภิปรายผลเกี่ยวกับผลการวิจัย ในประเด็นสำคัญๆ ทั้ง ๔ ด้าน ดังต่อไปนี้

๑. ด้านกายภาพ (สภาพสิ่งแวดล้อม) เมื่อพิจารณาพบว่า การบริหารโรงเรียนดีเด่นด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านกายภาพ (สภาพสิ่งแวดล้อม) อยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจามีการออม เพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม มีการจัดสภาพแวดล้อมบริเวณโรงเรียน สงบ สะอาดสวยงาม ร่มรื่น และมีสถานที่เพียงพอสามารถใช้ประโยชน์ร่วมกัน ได้อย่างสูงสุด ที่จะส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม

๒. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้านคุณธรรม จริยธรรม เมื่อพิจารณาพบว่า การบริหารโรงเรียนดีเด่นด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้านคุณธรรม จริยธรรม อยู่ในระดับ มากที่สุด เนื่องจากมีโครงการ หรือกิจกรรมนักเรียนที่เกี่ยวกับกิจกรรมธรรมะ การออม มาใช้ในชีวิตประจำวัน มีการบูรณาการเรื่องคุณธรรม จริยธรรม ในกิจกรรมการเรียนการสอน และมีการบูรณาการหลักธรรม ศาสนา ที่ครู นักเรียนนับถือสอดแทรกในวิถีชีวิต

๓. การพัฒนาบุคลากร เมื่อพิจารณาพบว่า การบริหารโรงเรียนดีเด่นด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านการพัฒนาบุคลากร อยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษา เป็น

แบบอย่างที่ดี ด้านคุณธรรม จริยธรรม โรงเรียนได้รับเลือกเป็นตัวแทน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ด้านการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ คุณธรรม จริยธรรม ให้กับนักเรียน

๔. การมีส่วนร่วมกับชุมชนในการส่งเสริมด้านคุณธรรมและ จริยธรรม เมื่อพิจารณาพบว่า การบริหารโรงเรียนดีเด่นด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านการมีส่วนร่วมกับชุมชนในการส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรม อยู่ในระดับมาก เนื่องจากการจัดกิจกรรมโดยให้ผู้ปกครองหรือคนในชุมชน มาร่วมคิด ร่วมวางแผนในการพัฒนาชุมชน ด้านการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม มีการจัดกิจกรรมให้ผู้ปกครองหรือคนในชุมชนมาร่วมคิด ร่วมวางแผนในการอบรม และการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชุมชน และมีการจัดประชุมหรือเวทีธรรมในหมู่บ้าน /ชุมชน เพื่อเป็นการดูแลสอดส่อง และส่งเสริม บุตรหลาน เยาวชน ให้เป็นคนดี มีคุณธรรม

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

๑. แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนดีเด่นด้านคุณธรรม จริยธรรมลักษณะด้านกายภาพ (สภาพสิ่งแวดล้อม)

๑) ควรปลูกต้นไม้ที่มีความสำคัญต่อพระพุทธศาสนา ทั้งไม้ล้มลุกและยืนต้นให้มีความเหมาะสมกับสถานที่

๒) ควรมีการติดป้ายพุทธศาสนสุภาษิต คำกลอน ตามต้นไม้ และสถานที่ที่เหมาะสมกับโรงเรียน

๓) ควรรณรงค์เรื่องความสะอาด มีการจัดทำป้ายรณรงค์เรื่องของอบายมุขต่างๆ ให้ครูและนักเรียนตระหนักถึงโทษของอบายมุข

๒. แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนดีเด่น ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้านคุณธรรม จริยธรรม

๑) ผู้บริหาร และครูควรมีการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมในทุกวิชา ควรผู้สอนทุกระดับควรมีความรู้ความเข้าใจในหลักคุณธรรม จริยธรรม และสามารถสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมในทุกวิชาที่มีการเรียนการสอน

๒) ควรจัดกิจกรรมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาโดยนิมนต์พระมาเป็นวิทยากรอบรมเกี่ยวกับการปฏิบัติตนในฐานะชาวพุทธ ตามระเบียบแบบแผนศาสนพิธี และประเพณีอันดีงาม

๓) ควรสวดมนต์ ทำสมาธิ ก่อนเข้าเรียน และหลังเลิกเรียนในทุกวิชาที่มีการเรียนการสอน

๓. แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนดีเด่นด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านการพัฒนาบุคลากร

๑) บุคลากรในโรงเรียน ควรได้รับการอบรมคุณธรรมจริยธรรมเป็นอย่างดีเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน

๒) ควรส่งเสริมความรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรมอย่างต่อเนื่อง เพื่อเกิดการพัฒนาปรับปรุง แก้ไข ให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน

๓) ควรเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมตามหลักการบริหาร การอยู่ร่วมกัน ความรักต่อสถาบัน ความสามัคคี และมีจิตอาสา

๔. แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนดีเด่นด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านการมีส่วนร่วมกับชุมชนในการส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรม

๑) ควรรณรงค์ชุมชนผู้ปกครองนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรม วันพ่อ วันแม่ บรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน อย่างพร้อมเพรียงกัน

๒) ควรมีการเชิญปราชญ์ชาวบ้านเข้ามาให้ความรู้ความเข้าใจในสิ่งสำคัญต่างๆ แก่นักเรียน เพื่อให้นักเรียนได้นำไปประพฤติ และปฏิบัติตาม

๓) ควรให้นักเรียนออกหาความรู้ในชุมชน พัฒนาชุมชน ให้เกิดความรู้ความสามัคคี ด้านกษยาเสพติด และอบายมุขอื่นๆ

๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

๑. ผู้บริหาร และครูควรมีการจัดสถานที่ภายในโรงเรียนให้เป็นโรงเรียนวิถีพุทธ โดยการรณรงค์ให้นักเรียนรู้จักรักษาราชการด้วยการปลูกต้นไม้ให้มีความร่มรื่นภายในโรงเรียน และเป็นที่เรียนรู้ตามแหล่งธรรมชาติ มีการติดป้ายตามต้นไม้เป็นกลอนที่ให้ความรู้ในสิ่งที่ดีๆ หรือพุทธศาสนสุภาษิตเพื่อเป็นการเตือนสตินักเรียนไม่ให้ทำความชั่ว

๒. ผู้บริหารควรมีการรณรงค์ให้นักเรียนรักความสะอาดด้วยการติดป้ายตามอาคารเรียนหรือทางเข้าออกโรงเรียนเพื่อให้นักเรียนตระหนักถึงพิษภัยของความไม่สะอาด

๓. ครูแต่ละหมวดวิชาควรมีการจัดให้นักเรียนเรียนรู้เรื่องคุณธรรมจริยธรรม และมีการส่งประกวดคุณงามความดีด้านคุณธรรม จริยธรรมเพื่อเป็นการเชิดชูบุคคลที่ประพฤติดีธรรมดี

๔. ผู้บริหารและครูควรนำพระวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถเข้ามาบรรยายอบรม และให้ความรู้แก่เด็กนักเรียนเพื่อให้นักเรียนได้ประพฤติ ปฏิบัติตาม การให้ครู และนักเรียนได้รักษาศีลปฏิบัติธรรมอาทิตย์ละ ๑ วัน หลังเลิกเรียนในวันศุกร์

๕. ผู้บริหาร และครูควรมีการนำพานักเรียนให้รู้จักกับชุมชนด้วยการพานักเรียนออกนอกโรงเรียนเพื่อศึกษาวิถีชีวิตความเป็นอยู่ ช่วยกันป้องกันและแก้ไขปัญหาต่างๆ ตามชุมชน และนำพาชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมวันสำคัญของทางโรงเรียนที่ได้มีการจัดขึ้นเพื่อให้ชุมชนตระหนักถึงความสำคัญต่อความรักที่มีต่อโรงเรียน และชุมชน

๕.๓.๓ ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาวิจัยต่อไป

๑. ควรศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษา ที่มีต่อโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ได้รับทุนสนับสนุนจากธนาคารออมสิน ในด้านการบริหารโรงเรียนดีเด่น ด้านการศึกษาดีเด่น และคุณธรรม จริยธรรมดีเด่น ทางภาคอีสาน เขตพื้นที่การศึกษาเขต ๑ – ๒

๒. ควรศึกษาแนวทางการแก้ปัญหาของบุคลากรทางการศึกษา ที่มีต่อโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ได้รับทุนสนับสนุนจากธนาคารออมสิน ในด้านการบริหารโรงเรียนดีเด่น ด้านการศึกษาดีเด่น ทางภาคเหนือ เขตพื้นที่การศึกษาเขต ๑ – ๒